

21 december 2023

Reactie op de internetconsultatie over de wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Arbeidsomstandighedenregeling in verband met de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan reprotoxische stoffen.

Techniek Nederland heeft kennis genomen van de voorgenomen wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Arbeidsomstandighedenregeling in verband met de aanscherping van de Europese richtlijn over chemische stoffen op het punt van reprotoxische stoffen (R stoffen). Techniek Nederland onderschrijft het belang van het beter beschermen van werknemers tegen deze stoffen en daarmee de noodzaak dat werkgevers meer voorzorgsmaatregelen nemen. De manier waarop de minister voorstelt de aangescherpte richtlijn te implementeren in de Nederlandse situatie is ons inziens echter niet realistisch en zorgt voor onnodige administratieve belasting van (met name kleine) bedrijven.

Nederlandse 'kop' op Europese richtlijn is onuitvoerbaar in praktijk

De implementatie in Nederland van de EU-richtlijn gaat op twee punten veel verder dan de richtlijn voorschrijft. De richtlijn bepaalt dat bedrijven hun registratie van blootstelling aan reprotoxische stoffen minstens vijf jaar moeten bewaren. De minister wil de bewaartermijn in Nederland echter verhogen naar 40 jaar en daarmee in overeenstemming brengen met de bewaartermijn die momenteel al geldt voor registratie van blootstelling aan kankerverwekkende stoffen. Als reden hiervoor wordt gegeven dat het daardoor beter mogelijk is de gevolgen van blootstelling vast te stellen.

Deze bewaartermijn van 40 jaar is ons inziens niet realistisch. De praktijk van registratie van blootstelling van individuele medewerkers aan carcinogene en mutagene stoffen toont aan dat een bewaartermijn van 40 jaar niet of nauwelijks kan worden gerealiseerd. Veel, met name kleinere bedrijven hebben immers een kortere levenscyclus of wisselen van eigenaar. Daarnaast werken werknemers in de meeste gevallen geen 40 jaar bij hetzelfde bedrijf en laten zij zich bovendien niet volgen.

De tweede verdergaande aanpassing van de wetgeving betreft het toepassen van strengere regels voor reprotoxische stoffen waarvan het niet duidelijk is of er een veilige grenswaarde bestaat. Werkgevers worden daarom verplicht de blootstelling zo laag te houden 'als technisch mogelijk is'. Deze ongedefinieerde norm leidt onvermijdelijk tot problemen/discussies bij handhaving ervan in de praktijk.

Los van de onuitvoerbaarheid van deze Nederlandse 'kop' op Europese regelgeving, zou een gelijk niveau van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden voor alle werknemers – waar zij zich ook in de Europese Unie bevinden - het uitgangspunt moeten zijn. Ook de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft als beleid uitgesproken, dat de oriëntatie van het beleid voor veilig en gezond werken Europees is. Die Europese oriëntatie wordt nu ten onrechte losgelaten.

Overgangsregeling op het gebied van persoonsregistratie

De Nota van Toelichting geeft aan dat naast het nemen van maatregelen om blootstelling te voorkomen of te beperken de werkgever ook wanneer er blootstelling aan R-stoffen plaatsvindt een registratie moet bijhouden van blootgestelde medewerkers op naam met de bijbehorende blootstellingsniveaus. Deze verplichting geldt al voor blootstelling aan C en M stoffen maar in de praktijk lukt het bedrijven niet om aan deze verplichting te voldoen. De complexiteit van een dergelijk registratiemodule zorgt ervoor dat bedrijven vastlopen, niet alleen de MKB bedrijven, maar ook de grote bedrijven.

Techniek Nederland pleit er daarom voor om voor de persoonsregistratie van R stoffen een overgangsregeling in de wet op te nemen, zodat de benodigde (branche-specifieke) registratietools ontwikkeld kunnen worden.

Tijdig in kaart brengen toename regeldruk

Tot slot vraagt Techniek Nederland aandacht voor toenemende regeldruk. De verdergaande aanpassingen dan waartoe de Europese richtlijn verplicht leiden tot grote administratieve en uitvoeringslasten. Met name kleinere bedrijven zullen worden getroffen door die toename van regeldruk. Het is noodzakelijk dat de deze toename van regeldruk grondig in kaart wordt gebracht voorafgaand aan verdere besluitvorming.